U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobců: **a) O. B.**, **b) M. B., c) S. C.,** všichni zastoupeni Mgr. Andrejem Perepečenovem, advokátem se sídlem Veronské nám. 590, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 6. 2015, č. j. OAM-22/ZA-ZA04-K07-2015 a č. j. OAM-25/ZA-ZA04-K07-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 6. 2017, č. j. 4 Az 27/2015 - 69,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutími ze dne 18. 6. 2015, č. j. OAM-22/ZA-ZA04-K07-2015 a č. j. OAM-25/ZA-ZA04-K07-2015, neudělil žalobcům mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Žalobci napadli v záhlaví specifikovaná rozhodnutí dvěma samostatnými žalobami, které Městský soud v Praze podle § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), spojil ke společnému projednání a následně zamítl.

[3] Proti tomuto rozsudku podali žalobci (stěžovatelé) v zákonné lhůtě kasační stížnost.

[4] Kasační stížnost je přípustná. Jelikož se jedná o věc mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s § 104a s. ř. s. otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou.

[5] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[6] Stěžovatelé k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti, respektive podstatnému přesahu vlastních zájmů, neuvedli žádné argumenty. Nejvyšší správní soud se v obecné rovině zabýval důvody přijatelnosti kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

[7] Stěžovatelé v kasační stížnosti obecně namítali nesprávné právní posouzení věci jak žalovaným, tak městským soudem, neboť stěžovatel a) je dle jejich názoru ohrožen odvodem do armády, což považují za protiústavní, a následným nasazením v Luhanské a Doněcké oblasti a proto jim měla být udělena ochrana dle § 14 případně 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

[8] K této otázce existuje konstantní judikatura, lze odkázat na rozsudek ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že *„[o]dmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.“* Samotné odmítání vojenské služby tedy odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Branná povinnost je totiž sama o sobě zcela legitimním požadavkem každého státu kladeným na jeho občany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 – 30, ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 – 43, nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 – 34).

[9] Stěžovatelé však namítají, že v jejich případě by jim měl být udělen humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu či doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu.

[10] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že: *„smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona, o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování*

humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofu, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu" (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55).

[11] V nyní projednávaném případě není sporu o tom, že stěžovatelé nesplňují podmínky pro udělení azylu podle § 12 a 13 zákona o azylu. K tomu, aby mohl být stěžovatelům udělen humanitární azyl, by musely existovat okolnosti hodné zvláštního zřetele. Žádné takové okolnosti nicméně stěžovatelé v kasační stížnosti netvrdili.

[12] Doplňkovou ochranu, které se stěžovatelé alternativně domáhají, je možné udělit dle § 14 odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. c) v případě, že cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, by při vrácení do země, jejímž je státním občanem, hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

[13] K pojmu skutečného nebezpečí konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu uvádí následující: *„Pro existenci skutečného nebezpečí vážné újmy zakotvené v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu musí být kumulativně splněny následující podmínky: (1) země původu žadatele o mezinárodní ochranu se nachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu; (2) žadatel o mezinárodní ochranu je civilista; (3) žadatel o mezinárodní ochranu by byl v souvislosti s tímto konfliktem v zemi původu vystaven vážnému a individuálnímu ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí."* (srov. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68).

[14] V této souvislosti Nejvyšší správní soud odkazuje též na rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, v němž byl vysloven závěr, že *„v případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on."*

[15] K charakteru konfliktu Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, doplnil, že: *„na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt", neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.* Na tomto posouzení setrvává i současná judikatura.

[16] V nyní posuzovaném případě nelze odhlédnout od skutečnosti, že místem pobytu stěžovatelů na území Ukrajiny bylo město K. R., nacházející se ve střední části země, a tedy není ozbrojeným konfliktem dotčeno. Stejně tak stěžovatelé neprokázali, že již byli vystaveni přímým hrozbám způsobení vážné újmy. Jak již bylo uvedeno výše, nutnost nástupu do armády v rámci mobilizace není azylově relevantní důvod. Dle Nejvyššího správního soudu nelze tudíž dovozovat, že by zde stěžovatelům hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu.

[17] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na tvrzení stěžovatelů uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[18] Nejvyšší správní soud tak v dané věci uzavírá, že žalovaný i městský soud v souladu s výše citovanou judikaturou, od které nebylo jakéhokoliv důvodu se odchylovat, správně vyhodnotili, že samotný strach z nutnosti narukovat do armády nemůže být bez dalšího důvodem pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu všech žalobních námitek a posuzoval relevanci stěžovatelem uváděných skutečností s ohledem na kritéria pro udělení mezinárodní ochrany. Vypořádal se také s důkazními návrhy. Rozhodnutí ministerstva přitom vycházelo z dostatečně zjištěného skutkového stavu v návaznosti na tvrzení stěžovatele ve správním řízení. V odůvodnění napadeného rozhodnutí ministerstvo vypořádalo všechny azylově významné důvody ve vztahu ke všem ustanovením zákona o azylu upravujícím možnost a podmínky udělení mezinárodní ochrany.

II. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost stěžovatelů odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[20] Návrhem na přiznání odkladného účinku se Nejvyšší správní soud nezabýval, protože kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany má odkladný účinek ze zákona.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu